

držoval-li osobě blízké. Napadený rozsudek zjišťuje, že obžalovaný nadržoval Jurku P-imu ukrýváním ho v době, kdy tento byl již zběhem a kdy tato okolnost byla obžalovanému známa. Podle shora uvedeného nadržoval tedy obžalovaný řečenému vojínu ukrýváním »po spáchání« vojenského zločinu (zběhnutí). Nešlo tu tudíž o skutkovou podstatu zločinu podle Šu 21, čís. 1 zákona na ochranu republiky, jenž by předpokládal pomáhání při vojenském zločinu, nýbrž šlo tu o skutkovou podstatu zločinu podle Šu 21, čís. 2 téhož zákona. Tímto zločinem nemohl však obžalovaný býti uznán vinným, poněvadž nadržoval osobě blízké (§ 21, čís. 3 zákona na ochranu republiky). Bylo tudíž zmatečnící stížnost jako neodůvodněnou zavrhnouti.

Čís. 2850.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Ke skutkové podstatě podle Šu 16, čís. 1 i čís. 2 zákona stačí již pouhé abstraktní schvalování trestných činů.

Schvalování vraždy na ministru, kdyby se stal prezidentem republiky, jakož i na komunistických poslancích, kdyby se stali členy vlády, spadá pod § 15, čís. 2, nikoliv pod § 15, čís. 1 zákona.

(Rozh. ze dne 21. července 1927, Zm I 42/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečnící stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 16. prosince 1926, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným toliko přečinem podle Šu 16, čís. 1 zákona na ochranu republiky, místo zločinem podle Šu 16, čís. 2 zákona, zrušil napadený rozsudek ve výroku, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným přečinem podle Šu 16, čís. 1 zák. na ochranu republiky v tomto výroku o vině, následkem toho i ve výroku o trestu vůbec a výrocích s ním souvisejících, jako zmatečný a uznal obžalovaného vinným, že dne 1. září 1926 na ulici v Ch. veřejně, výslovně schvaloval zločin vraždy presidenta republiky a členů vlády, čímž spáchal zločin podle Šu 16, čís. 2 zákona na ochr. republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.

Důvody:

Podle rozsudkového zjištění vyjádřil se obžalovaný dne 1. září 1926 veřejně mimo jiné, že kdyby na místo presidenta Masaryka měl přijíti Šrámek (nynější ministr sociální péče), našlo by se v komunistické mládeži více takových Šoupalů, a že by takového Šoupala dělal i sám, dále, že, kdyby komunističtí poslanci vstoupili do vlády, by on (obžalovaný) byl první, který by vzal revolver a všechny je postřílel. V těchto zjištěných výrocích obžalovaného neshledal nalézací soud skutkovou podstatu zločinu podle Šu 16, čís. 2 zákona na ochranu republiky (schvalování zločinu, uvedeného v Šu 7 téhož zákona, vraždy presidenta republiky nebo člena vlády), pro který byla na obžalovaného vznesena ob-

žaloba, nýbrž podřadil je skutkové podstatě pouhého přečinu podle Šu 16, čís. 1 zákona (schvalování zločinu vraždy vůbec). Na odůvodnění tohoto výroku rozsudkového uvádí se v rozhodovacích důvodech, že § 7 zákona na ochranu republiky má na zřeteli skutečné ústavní činitele buď přítomné nebo nanejvýš bývalé, nikoli ústavní činitele »podmíněně snad budoucí« a, že v činu obžalovaného nelze spatřovati zločin podle Šu 16, čís. 2, nýbrž pouze přečin podle Šu 16, čís. 1 zákona na ochranu republiky přes to, že obžalovaný schvaloval vraždu jen pro ten případ, kdyby se Šrámek stal presidentem republiky nebo kdyby komunističtí poslanci vstoupili do vlády. Zmateční stížnosti, dovolávající se důvodu zmatečnosti čís. 10 Šu 281 tr. ř., nelze upřítí oprávnění. V tom, že jako zločin podle Šu 7 zákona na ochranu republiky lze trestati pouze útoky na život dočasných ústavních činitelů (bod 1. a 2. citovaného Šu) a s výjimkou členů zákonodárného sboru útoky na život bývalých ústavních činitelů (bod 3. téhož Šu), spatřuje rozsudek mylně překážku podřazení výroků obžalovaného skutkové podstatě zločinu podle Šu 16, čís. 2 zákona. Nejdeť v souzeném případě přímo o zločin podle Šu 7 zákona, nýbrž řešiti jest pouze otázku, zda obžalovaný svými výroky schvaloval tento zločin, vraždu na ústavních činitelích. Právním zásadám, jimiž se při tom jest řídit, hoví sice rozsudkový výrok, napadený zmateční stížností, pokud jím došel výrazu názor, že trestným podle Šu 16 zákona na ochranu republiky je nejen schvalování trestného činu již vykonaného, nýbrž i činu posud nespáchaného, neboť jinak nebylo by mohlo dojíti ani k odsouzení obžalovaného pro přečin podle Šu 16, čís. 1 zákona. Jelikož však trestným vůbec je pouze schvalování zločinu nebo přečinu, dlužno v každém jednotlivém případě řešiti především otázku, zda čin, jehož schvalování přichází v úvahu, zakládá skutkovou podstatu zločinu nebo přečinu. V případech, v nichž jde o schvalování činu, určitou osobou již vykonaného, je rozhodnou ona trestní kvalifikace, již se činu tomu skutečně dostalo. Naproti tomu v oněch případech, v nichž, jako v souzeném případě, schvalován byl čin dosud nespáchaný, je jeho kvalifikace odvislou od úmyslu jeho schvalovatele, při čemž arci směrodatným je především celkový doslov a smysl jeho projevu. S téhož hlediska bylo však nalézacímu soudu řešiti v souzeném případě také otázku, zda obžalovaný schvaloval svými výroky dosud nespáchaný zločin vraždy vůbec či zločinný útok na život ústavních činitelů ve smyslu Šu 7 zákona na ochranu republiky. Rozsudek dospívá ve svých rozhodovacích důvodech k závěru, doslovem a smyslem závadných výroků plně opodstatněnému, že obžalovaný schvaloval jimi vraždy jen pro ten případ, kdyby se (ministr) Šrámek stal presidentem republiky, nebo kdyby komunističtí poslanci vstoupili do vlády. Zmateční stížnost pozastavuje se právem nad tím, že ona podmíněnost, se kterou schvaloval obžalovaný vraždy podle uvedeného závěru rozsudkového právě jen pro ten případ, uskutečnil-li se určité jím zároveň naznačené předpoklady, nevadila sice nalézacímu soudu v tom, že shledal v jeho činu skutkovou podstatu přečinu podle Šu 16, čís. 1 zákona na ochranu republiky, že však v téže podmíněnosti spatřoval zároveň překážku, pro kterou mu podle jeho názoru nebylo lze podřaditi čin ten skutkové pod-

statě zločinu podle §u 16, čís. 2 téhož zákona, kdyžť ony předpoklady spočívaly podle onoho závěru samotného rozsudku právě v tom, že by se (ministr) Šrámek stal presidentem republiky nebo by komunističtí poslanci vstoupili do vlády (stali se členy vlády). Nepřipouštětíť výroky obžalovaného logicky jiného výkladu než, že by v době, kdy by na ministru Šrámkovi nebo na komunistických poslancích měla býti spáchaná vražda, onen byl již presidentem republiky, tito rovněž byli již členy vlády. Tento smysl propůjčuje ostatně výrokům obžalovaného nepřímou avšak zcela nepochybně také onen shora již opětne zmíněný závěr rozsudkový.

Zdůrazniti sluší, že ke skutkové podstatě jak přečinu podle § 16, čís. 2 tak i zločinu podle §u 16, čís. 1 zákona na ochranu republiky stačí již pouhé abstraktní schvalování trestných činů, neboť již tím působí pachatel nepříznivě na jiné, otrásaje jejich právním citem a přesvědčením o nedovolenosti, protizákonnosti a trestnosti oněch činů. S hlediska této všeobecně platné zásady, kterou však jest se řídit i při řešení otázky, zda jde v souzeném případě o zločin podle §u 16, čís. 2 či o pouhý přečin podle §u 16, čís. 1 zákona na ochranu republiky, nesejde zejména ani na tom, zda uskutečnění se oněch předpokladů, na jejichž splnění činí pachatel závislým provedení trestných činů jím schvalovaných, jeví se více či méně možným a pravděpodobným. O možnosti splnění oněch předpokladů, za nichž schvaloval zločin vraždy obžalovaný v souzeném případě, nevyslovuje ostatně pochybností ani rozsudek. Svými výroky neschvaloval obžalovaný vraždu na ministru Šrámkovi pokud se týče na komunistických poslancích vůbec, nýbrž i podle onoho závěru samotného rozsudku naopak právě jen pro ten případ, kdyby se onen stal presidentem republiky, tito vstoupili do vlády (stali se členy vlády) neboli schvaloval, jak případně dovozuje zmateční stížnost, vraždu prvního jako případného budoucího presidenta republiky, vraždu těchto jako případných příštích členů vlády. Podřazením výroků obžalovaného skutkové podstatě pouhého přečinu podle §u 16, čís. 1 zákona na ochranu republiky nedošla výrazu a nebyla podrobena zákonnému trestu právě ona jejich stránka, kterou sám rozsudek shledává v onom svém závěru podstatnou a dodávající výrokům těm pravého, tamtéž blíže nastíněného rázu. Jestliže nalézací soud, jak se v rozsudkových důvodech výslovně praví, přes to shledal v činu obžalovaného skutkovou podstatu pouhého přečinu, je to vysvětlitelno pouze tím, že soud, přehlédnuv, že se v souzeném případě jedná jen o schvalování trestného činu nad to dosud nespáchaného, nikoli tedy přímo o zločin podle §u 7 zákona na ochranu republiky, řešil dotýčnou otázku výhradně s hlediska tohoto zákonného předpisu, čímž se stalo, že čin obžalovaného následkem mylného výkladu zákona podřadil ustanovení trestního zákona, které se naň nevztahuje. Obhajoba je na scestí, pokud se domnívá, že účelem ustanovení §u 16, čís. 2 zákona jest, chrániti činitele v §u 7 zákona uvedené, a že s ohledem na tuto ratio legis v případě, o nějž tu jde, použití §u 16, čís. 2 jeví se býti vyloučeno, přihlížejíc k podmíněčnému znění pozastaveného výroku, směřujícího proti osobám, jež takovými činiteli vůbec nejsou. Leč těmito vývody nevystihuje obhajoba podstatu zločinu podle

Šu 16, čís. 2 zák. na ochr. rep., jehož účelem není chrániti činitele v Šu 7 uvedené, nýbrž chrániti právní a mravní city obecnstva. Při tomto stavu věci stačí, by tu naplněna byla skutková podstata Šu 16, čís. 2, že in abstracto zločin v Šu 7 blíže označený vůbec byl vychvalován; vždyť citaci Šu 7 v Šu 16, čís. 2 zák. na ochr. rep. nutno pojímati v tom smyslu, že se ukazuje na určité druhy zločinů, na skupiny zločinů vůbec, jichž vychvalování má býti přísněji stiháno. Bylo proto odůvodněné zmateční stížnosti vyhověti, zrušiti napadený jí rozsudkový výrok jako zmatečný podle čís. 10 Šu 281 tr. ř., zrušiti v důsledku toho i výrok o trestu a výroky s ním související a uznati podle Šu 288 čís. 3 tr. ř., jak se stalo.

Čís. 2851.

Obecní starosta nepozbývá sice své vlastnosti jako osoba chráněná Šem 68 tr. zák. již proto, že vystupuje na ochranu vlastního majetku nebo práv osob jemu blízkých, dlužno však rozlišovati, zda vystupuje ve své úřední vlastnosti či jen jako osoba soukromá ve vlastním zájmu.

Subjektivní skutková podstata podle Šu 81 tr. zák. předpokládá, že pachatel věděl, že jest mu co činiti s osobou úřední ve výkonu služby se nalézající.

Krádež lovením ondatery; omyl ohledně oprávnění k lovu.

(Rozh. ze dne 21. července 1927, Zm I 250/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl pŕ ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. března 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle Šu 81 tr. zák. a přestupkem nedokonané krádeže podle §§ 8, 460 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu prvé stolice, by ji znova projednal a o ní rozhodl.

D ů v o d y:

Napadeným rozsudkem byl stěžovatel uznán vinným jednak zločinem veřejného násilí podle Šu 81 tr. zák. spáchaným na starostovi s-ském, Františku Š-ovi, jednak přestupkem nedokonané krádeže, spáchaným tím, že nalíčil dvě pastě na ondatry v rybníčku, kde neměl povolení ku chytání ondatery. Zmateční stížnost napadá rozsudek s hlediska důvodů zmatečnosti Šu 281 čís. 5 a 9 a) tr. ř. v obojím směru a lze její vývody — nehledíc k těm, jež dlužno jako nepřipustné brojení proti soudcovskému přesvědčení ponechati mimo uvážení — shrnouti v to, že 1. pokud jde o onen zločin, starosta Š. vůbec nevystupoval v této své úřední vlastnosti, a že si toho obžalovaný alespoň nebyl vědom; 2. že ohledně přestupku krádeže obžalovaný nebyl si vůbec vědom, že není oprávněn v rybníčku chytati ondatry, jelikož měl povolení od nájemce rybolovu z L. ve vodách této obce loviti ondatry a nevěděl, že rybníček, u něhož byl přistižen, nepatří k území L-skému, nýbrž k území obce S. 1. K zlo-